

UPPHANDLINGSRAPPORT

Svenska indexfonder

Fondtorgsnämnden
Swedish Fund Selection Agency

2025

Innehåll

1. Sammanfattning	4
2. Fondtorgsnämndens uppdrag	6
3. Upphandlingsprocessen	8
3.1. Fondtorgsnämndens marknadsdialog	
3.2. Förberedande analys	
3.3. Framtagande av upphandlingsspecifikationer	
3.4. Annonsering av upphandling	
3.5. Krav, uteslutningsgrunder och utvärdering	
3.6. Beslut	
3.7. Allokering och avregistrering	
3.8. Löpande granskning och utvärdering	
4. Kategorin passivt förvaltade svenska aktiefonder på fondtorget idag	14
4.1. Fondutbud	
4.2. Avgifter	
4.3. Avkastning	
4.4. Hållbarhet	
5. Resultat av upphandlingen	17
5.1. Upphandlingens omfattning	
5.2. Inkomna anbud	
5.3. Kravuppfyllnad	
5.4. Utvärdering av anbud	
5.5. Tilldelningsbeslut	
5.6. Utvärderingsresultat	
5.7. Fondfakta	
6. Förändring av kategorin	28
6.1. Kvalitet, risk och avkastning	
6.2. Avgifter	
6.3. Hållbarhet	
6.4. Valfrihet	
7. Fondtorgsnämndens slutsatser	32

1. Sammanfattning

Fondtorgsnämnden offentliggjorde den 27 augusti 2025 beslut om tilldelning i upphandlingen av passivt förvaltade svenska aktiefonder med inriktning mot investeringar i stora och medelstora bolag till premiepensionens fondtorg. Beslutet berör runt 452 000 sparare med ett samlat kapital om cirka 65 miljarder kronor per den 31 juli 2025.

Tre fondförvaltare får möjlighet att teckna avtal gällande totalt fem fonder, varav två fonder är nya på fondtorget.

För pensionsspararna innebär upphandlingen att fonderna i kategorin nu genomgått en omfattande kontroll och håller hög kvalitet. Därtill har miniminivån avseende hållbarhet i fonderna höjts. Samtidigt har den genomsnittliga årliga avgiften för fonderna i kategorin minskat med 70 procent från 0,129 till 0,039 procent.

Detta innebär dock inte att samtliga sparare får lägre avgift då en fond som fanns med i utbudet tidigare, och vars fondförvaltare inte inkommit med anbud för, hade en avgift på 0,0 procent.

Fonderna som upphandlas ska enligt lag vara lämpliga, kontroll-erbara, hållbara, kostnadseffektiva och av hög kvalitet. Dessutom ska utbudet på fondtorget innebära valfrihet för pensionsspararna. Målsättningen är att säkerställa ett fondutbud av hög kvalitet till konkurrenskraftiga avgifter och därmed skapa förutsättningar för en tryggare och högre premiepension. Fondtorgsnämnden kan konstatera att det inkommit tillräckligt många anbud av hög kvalitet i upphandlingen för att möjliggöra ett slutresultat som lever upp till lagkraven.

Fondtorgsnämnden har genomfört upphandlingen av passivt förvaltade svenska aktiefonder med inriktning mot stora och medelstora bolag parallellt med upphandlingen av aktivt förvaltade svenska aktiefonder med inriktning mot stora och medelstora bolag. Det innebär att flera delar kunnat samordnas i upphandlingarna såsom projektadministration och intervjumöten.

De fondförvaltare och fonder som får tilldelning är:

- **Cicero Fonder AB**
Aktiespararna Topp Sverige
- **Handelsbanken Fonder AB**
Handelsbanken Sverige 100 Index Criteria
- **Handelsbanken Fonder AB**
Handelsbanken Sverige Index Criteria
- **Handelsbanken Fonder AB**
Handelsbanken Sverige LM Index
- **Swedbank Robur Fonder AB**
Swedbank Robur Access Sverige

2. Fondtorgsnämndens uppdrag

Fondtorgsnämnden är en statlig myndighet med uppgift att upphandla, granska och kvalitetssäkra fonder i det svenska premiepensionssystemet.

Fonderna till premiepensionens fondtorg upphandlas i syfte att kvalitetssäkra fonder och fondförvaltare och därigenom tillvarata pensionsspararnas intressen. Under avtalstiden granskar

**FÖR ATT TILLVARATA
SPARARNAS INTRESSEN
STÄLLS HÖGA KRAV
PÅ DE FONDER OCH
FONDFÖRVALTARE SOM
DELTAR PÅ FONDTORGET**

Fondtorgsnämnden löpande att fonder och fondförvaltare uppfyller villkoren i fondavtalet.

För att tillvarata spararnas intressen ställs höga krav på de fonder och fondförvaltare som deltar på fondtorget. Utvärderingen och granskningen av fonder, fondförvaltare och förvaltningsverksamhet, såväl under som efter upphandling, syftar till att erbjuda ett pensionssparande av hög kvalitet som bidrar till en trygg pension.

Fonderna på det upphandlade fondtorget ska vara lämpliga för premiepensionssystemet, kostnadseffektiva, hållbara, kontrollerbara och av hög kvalitet. Dessa krav fastställs i den lag som reglerar Fondtorgsnämndens upphandlingar av fonder. Premiepensionssystemet och fondutbudet ska präglas av valfrihet, där spararen har möjlighet att påverka sin risknivå och placeringsinriktning på förvaltningen av sin premiepension.

Fondtorgsnämnden övervakar fondtorget och kommer att upphandla nya fonder då fondavtal löper ut. Fondtorgsnämnden kommer även att kontinuerligt utvärdera utbudet på fondtorget och följa fondbranschens utveckling i stort. Omvärldsfaktorer och förändring i fondbranschen kan skapa behov av upphandlingar av nya kategorier som idag inte finns representerade på fondtorget.

3. Upphandlingsprocessen

Fondtorgsnämndens upphandlingsprocess är central i arbetet med upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg. Processen är framtagen för att upphandla och utvärdera fonder avseende de i lag fastställda kraven om lämplighet, hållbarhet, kontrollerbarhet, kvalitet och kostnadseffektivitet.

Detta kapitel syftar till att ge en överskådlig och förenklad bild av Fondtorgsnämndens upphandlingsprocess för allmänheten att kunna ta del av. Det innebär att kapitlet innehåller förkortade beskrivningar och exempel från upphandlingsdokumentationen i den aktuella upphandlingen. Om beskrivningar i denna rapport är förenklade på ett sätt så att uppgifter skulle kunna uppfattas som motstridiga i jämförelse med vad som anges i upphandlingsdokumentationen är det alltid de annonserade upphandlingsdokumenten som är styrande.

3.1. Fondtorgsnämndens marknadsdialog

Fondtorgsnämnden har enligt lag ett uppdrag att kontinuerligt föra en dialog med fondförvaltare, branschorganisationer och andra marknadsaktörer.

Syftet med marknadsdialogen är bland annat att, utifrån myndighetens behov, öka kunskapen om de fonder och fondförvaltare som finns på marknaden och vad de kan erbjuda. Genom att inhämta synpunkter från fondförvaltare kan myndigheten också ställa bättre och mer ändamålsenliga krav och villkor vid upphandlingarna. Vidare får myndigheten möjlighet att informera fondförvaltarna om myndighetens behov och önskvärt resultat, sprida information och inhämta synpunkter från fondförvaltarna. På detta sätt kan en dialog även bidra till att fondförvaltarna vid en senare upphandling lämnar anbud som i högre grad motsvarar det som efterfrågas av myndigheten. Genom en kontinuerlig dialog mellan myndigheten och fondförvaltarna förbereds marknaden inför kommande upphandlingar, vilket är ämnat att skapa förtroende och förutsättningar för ett brett samförstånd.

Dialogen kan föras på olika sätt, exempelvis genom möten, diskussionsforum, externa remisser eller genom att skicka ut frågeställningar i syfte att inhämta viss information, så kallade *Request For Information, RFI*.

Dialogen sker i överensstämmelse med grundläggande principer för offentlig upphandling och den information som Fondtorgsnämnden delger branschaktörer offentliggörs även på myndighetens webbplats ftn.se.

3.2. Förberedande analys

Fondtorgsnämnden beslutar årligen om en övergripande upphandlingsplan för fondtorget.

Inför varje enskild upphandling utvärderas den fondkategori som ska upphandlas utifrån utbud av fonder med relevant inriktning, pensionsspararnas efterfrågan, tillämpade förvaltningsstrategier, fondernas lämplighet för fondtorget, med mera. Analysen som görs i detta skede ligger till grund för utformningen av upphandlingsdokumentationen i den specifika upphandlingen.

3.3. Framtagande av upphandlingsspecifikationer

Innan en upphandling annonseras utformas upphandlingsdokumentationen. Fondtorgsnämnden fastställer en

**FÖR ATT ETT ANBUD
SKA UTVÄRDERAS
KRÄVS ATT FONDEN
UPPFYLLER SAMTLIGA
OBLIGATORISKA
KRAV SOM STÄLLS I
UPPHANDLINGEN**

upphandlingsspecifikation för varje upphandling utifrån överväganden om de förutsättningar som gäller i den enskilda upphandlingen.

Upphandlingsdokumentationen är relativt omfattande och beskriver bland annat de allmänna förutsättningarna för upphandlingen och den utvärderingsmodell som kommer att tillämpas.

Den innehåller frågor till de fondförvaltare som deltar i upphandlingen om till exempel förvaltningsverksamhet, finansiell stabilitet, riskhantering, transparens och tillgänglighet av data. Innan upphandlingen annonseras fattar Fondtorgsnämnden beslut om att godkänna upphandlingsdokumentationen inklusive fondavtal med bilagor.

3.4. Annonsering av upphandling

Upphandlingarna av fonder till premiepensionens fondtorg annonseras via upphandlingsplattformen e-Avrop. Efter annonsering följer en period då anbudsgivare kan inkomma med anbud. Längden på tidsperioden för att inkomma med anbud varierar mellan upphandlingar. Frågor avseende upphandlingen kan ställas fram till tio dagar innan tidsfristen för inlämnande av anbud löper ut och frågor besvaras löpande via e-Avrop, fram till och med sex dagar innan anbudstiden löper ut.

3.5. Krav, uteslutningsgrunder och utvärdering

3.5.1. Kontroll av kravuppfyllnad

Anbudsöppningen utgör starten på prövningen och utvärderingen av anbudet. Den första delen innebär kontroll av uppfyllnad av obligatoriska krav. Fondtorgsnämndens kansli kontrollerar att inkomna anbud är kompletta, att anbudsavgiften är betald och att anbudet möter såväl generella som upphandlingsspecifika obligatoriska krav samt att det inte föreligger några uteslutningsgrunder.

Exempel på ett obligatoriskt krav i en upphandling är att fondförvaltaren, och en eventuell kapitalförvaltaren, ska ha förvaltat kapital inom samma strategi som upphandlingen avser under en sammanhängande period om minst tre år under de senaste fem åren

Uteslutningsgrund kan exemplifieras med att fondförvaltaren eller kapitalförvaltaren dömts för vissa typer av ekonomisk brottslighet eller att fondförvaltaren otillbörligen försöker snedvrیدا konkurrensen eller påverka den upphandlande myndighetens beslutsprocess.

Observera att detta är en förenklad beskrivning. De fullständiga och styrande tilldelningskriterierna beskrivs i den annonserade upphandlingsdokumentationen.

För att ett anbud ska utvärderas krävs att fonden uppfyller samtliga obligatoriska krav som ställs i upphandlingen och att ingen uteslutningsgrund föreligger. De anbud som uppfyller kraven utvärderas i nästa fas av upphandlingen.

3.5.2. Kvalitativ och kvantitativ utvärdering

I utvärderingen görs en djupgående kvalitativ och kvantitativ analys som syftar till att bedöma informationen som lämnats i anbuden. De fondförvaltare som bäst uppfyller tilldelningskriterierna kallas till intervjuer. Hur många fondförvaltare som maximalt kan kallas till intervju varierar och framgår av upphandlingsinstruktionerna för respektive upphandling.

Utvärderingskriterierna och dess respektive vikter i utvärderingen framgår av anbudsunderlaget (*RFP, Request for Proposal*). Under utvärderingen av anbuden bedömer Fondtorgsnämnden bland annat:

- **Investeringsfilosofin:** Investeringsfilosofin ska vara tydlig och beskriva hur förvaltaren strävar efter att skapa mervärde för spararna. Filosofin ska efterlevas och återspeglas i det dagliga arbetet.
- **Investeringsprocessen:** Investeringsprocessen beskriver hur förvaltningen utförs, där varje steg i processen, inklusive dess ordning från val av jämförelseindex till portföljkonstruktion, ska beskrivas. Det ska framgå vem som gör vad och med vilka befogenheter. Bevis på disciplin, struktur och repeterbarhet i processen ska uppvisas.
- **Förvaltarresurser:** Både portföljförvaltare och biträdande portföljförvaltare, med team, samt alla andra resurser inom organisationen som nyttjas utvärderas. Organisation, mångfald, personalsättning, kompetensutveckling och företagskultur beaktas.
- **Investeringsresultat:** Resultat utvärderas för att få ett kvitto på att fondförvaltarens process och filosofi fungerar – att förmåga och förutsättningar finns för att skapa avkastning inom vald investeringsinriktning. Utvärderingen består av djupgående kvantitativa analyser som syftar till att verifiera att förvaltningen av fonden går till på det sätt som beskrivs i anbudet och att detta kan observeras i historiska data.
- **Administration och riskkontroll:** Fondförvaltarens organisation av kontrollfunktioner för riskhantering, riskkontroll,

regelefterlevnad och revision inklusive förmågan att övervaka och hantera risker inom fonden och förvaltningsorganisationen bedöms.

3.5.3. Intervjumöten

Fondtorgsnämndens kansli gör platsbesök och håller intervjumöten med representanter för anbudsgivaren. Syftet med intervjumötet är att validera den i anbudet lämnade informationen. Intervjuerna kan inte leda till högre poängsättning i upphandlingen men kan resultera i poängavdrag om Fondtorgsnämnden upptäcker att information som lämnats i anbudet inte överensstämmer med till exempel anbudsgivarens organisation, verksamhet eller förvaltning.

3.5.4. Revidering av pris

De fondförvaltare som valts ut till intervjumöten erbjuds efter att dessa ägt rum möjlighet att skriftligen lämna ett reviderat och slutgiltigt erbjudande om ett lägre pris. Det innebär att en fondförvaltare får sänka det pris som initialt angivits i anbudet, men inte höja det.

3.6. Beslut

När utvärderingen i upphandlingen är klar och slutpoäng är fastslagna fattar Fondtorgsnämnden beslut om vilka fondförvaltare som får tilldelning och därmed får teckna fondavtal och erbjuda fonder på premiepensionens fondtorg. Tilldelningsbeslutet offentliggörs via e-Avrop samt på myndighetens webbplats ftn. se. Tilldelningsbeslutet vinner laga kraft efter en avtalsspärr om tio dagar som börjar löpa efter offentliggörandet.

3.7. Allokering och avregistrering

I samband med att en upphandling av en fondkategori annonseras sägs fondavtalen upp för de anslutna fonderna inom kategorin. De uppsagda fonderna finns dock kvar på det anslutna fondtorget till dess att upphandlingen är slutförd.

När upphandlingen är slutförd och tilldelningsbeslutet vunnit laga kraft påbörjas avregistreringen av de uppsagda fonderna som inte tilldelats fondavtal. När fondavtal har ingåtts för de upphandlade fonderna registreras dessa i Pensionsmyndighetens system, om de inte funnits med på fondtorget sedan tidigare, och blir därmed valbara för pensionsspararna.

Fördelningsordningen för allokering av kapital innebär att premiepensionsmedlen som ska överföras från avregistrerade fonder fördelas lika mellan upphandlade fonder, dock med vissa undantag.

De fullständiga och styrande bestämmelserna om fördelningsordningen finns i upphandlingsinstruktionerna för aktuell upphandling.

Exempelvis behåller de fonder som sedan tidigare är registrerade på fondtorget, och som upphandlats, sitt befintliga kapital. Om befintligt kapital i en fond understiger dess genom fördelningsordningen tilldelade kapital kan fonden erhålla medel upp till samma nivå som övriga upphandlade fonder. Pensionsspararna har alltid möjlighet att välja att byta fonder, vilket innebär att det inte finns någon garanti för hur stort kapital en upphandlad fond tilldelas.

3.7.1. Information till sparare

Efter avslutad upphandling meddelar Pensionsmyndigheten de sparare med placerade medel i fonder som inte längre omfattas av ett fondavtal, att fonden kommer att avregistreras från fondtorget. Den enskilda spararen behöver inte göra ett eget val, utan spararens fondmedel förs automatiskt över till en likvärdig upphandlad fond i motsvarande kategori. En sparare kan när som helst byta fond inom premiepensionen.

Om en sparare investerat i en fond på det befintliga fondtorget som får tilldelning i upphandlingen behöver spararen inte göra någonting då medlen kommer att kvarstå i fonden.

3.8. Löpande granskning och utvärdering

En förutsättning för att en fond ska fortsätta att erbjudas på fondtorget är att den upprätthåller den höga kvalitet som upphandlats, och att fondförvaltarna agerar med spararnas intresse i fokus under hela avtalsperioden.

De upphandlade fonderna granskas och utvärderas utifrån de obligatoriska krav och tilldelningskriterier som specificerats i fondavtalet. Om en fond inte längre lever upp till fondavtalet under avtalsperioden kan det leda till uppsägning.

För att möjliggöra granskning ska fondförvaltaren löpande bistå Fondtorgsnämnden med den information som specificeras i fondavtalet. Insamling av information kommer till exempel att ske via utskickade frågeformulär och vid behov även på begäran av Fondtorgsnämndens kansli.

4. Kategorin passivt förvaltade svenska aktiefonder på fondtorget idag

Den aktuella upphandlingen berör passivt förvaltade svenska aktiefonder med inriktning mot stora och medelstora bolag på det befintliga fondtorget. Totalt var drygt 65 miljarder placerat i dessa fonder per den 31 juli 2025, motsvarande cirka 5 procent av det totala kapitalet på fondtorget exklusive AP7 Såfa.

Sverige Passiv

Fonder på plattformen i dag: 11

Antal fonder som ska upphandlas: 5

Totalt kapital: 65 miljarder SEK

Andel av totalt kapital (exkl. AP7 Såfa): 5 %

4.1. Fondutbud

Per den 31 juli 2025 bestod utbudet av passivt förvaltade svenska aktiefonder med inriktning på stora och medelstora bolag på det befintliga, anslutningsbaserade fondtorget av 11 fonder. Antalet sparare i fonderna var sammanlagt 451 513. Över 90 procent av kapitalet var placerat i de fem största fonderna.

Fonderna och fondförvaltare i det befintliga utbudet på fondtorget per den 31 juli 2025:

Fondförvaltare	Fond
Avanza	Avanza Zero
Cicero Fonder AB	Aktiespararna Topp Sverige
Cicero Fonder AB	Aktiespararna Direktavkastning
Evli Fondbolag Ab	Evli Sverige Aktieindex B
Handelsbanken Fonder AB	Handelsbanken Sverige 100 Index Criteria A1
Lannebo Kapitalförvaltning AB	Öhman Marknad Sverige Bred A
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB (publ)	Länsförsäkringar Sverige Index
Skandia Fonder AB	Skandia Sverige Exponering A
Storebrand Fonder AB	Storebrand Sverige A
Storebrand Fonder AB	Storebrand Sverige Plus A
Swedbank Robur Fonder AB	Swedbank Robur Access Sverige A

4.2. Avgifter

Per den 31 juli 2025 var den genomsnittliga avgiften i det befintliga utbudet 0,129 procent, efter Pensionsmyndighetens rabatt, med en spridning från som lägst 0,00 procent till som högst 0,21 procent.

4.3. Avkastning

Kategoriens genomsnittliga årliga avkastning de senaste tre åren fram till den 30 juni 2024 uppgick till 5,3 procent. Detta kan jämföras med det kategoriindex, SIX Portfolio Return Index, som används i upphandlingen. Kategoriindexet hade under samma tidsperiod en genomsnittlig årlig avkastning på 5,0 procent.

Fonderna i det befintliga utbudet har således de senaste tre åren haft en årlig avkastning som i snitt varit 0,3 procentenheter högre än kategoriindex. Under samma period har avkastningen i fonderna varierat från en årlig avkastning på 3,6 procent till 7,6 procent per år.

Knappt hälften, fem av elva fonder, har de senaste tre åren haft en årlig avkastning som överstigit avkastningen för kategoriindex. En förklaring till detta är att flera fonder i det befintliga utbudet följer index koncentrerade mot större bolag vilka som grupp utvecklades bättre relativt upphandlingens breda kategoriindex SIX Portfolio Return Index.

4.4. Hållbarhet

På dagens anslutna fondtorg finns det endast ett krav avseende hållbarhet. Fondförvaltarna ska ha undertecknat eller omfattas av de FN-stödda principerna för ansvarsfulla investeringar, Principles for Responsible Investment (PRI). Det är ett fortsatt krav på fondförvaltare på det upphandlade fondtorget.

Nio av de elva fonderna i den befintliga kategorin på dagens fondtorg främjar hållbarhet (rapporterar enligt SFDR artikel 8).

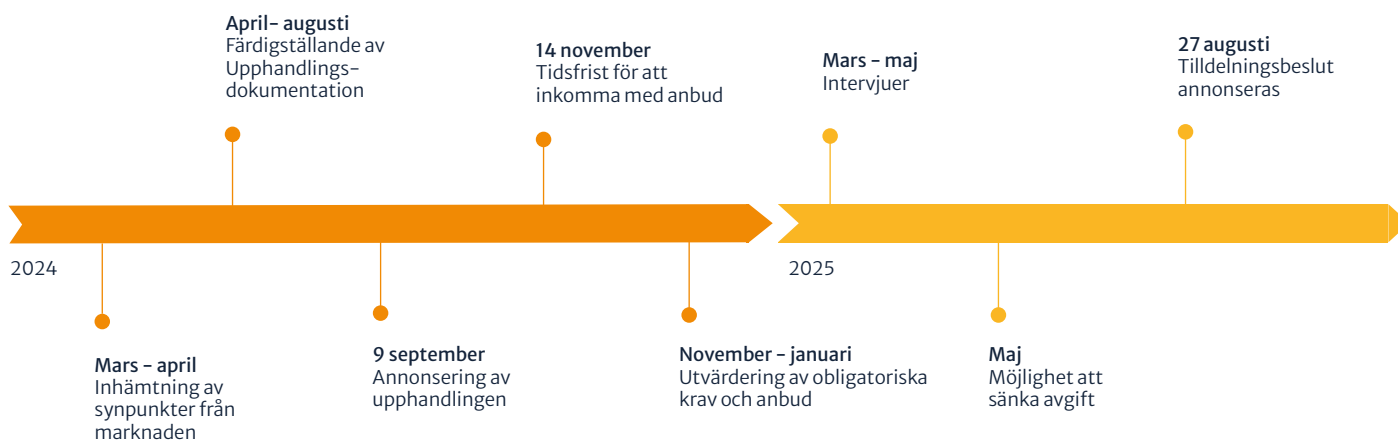

Fondtorgsnämnden
Swedish Fund Selection Agency

5. Resultat av upphandlingen

Upphandlingen annonserades den 9 september 2024 och tilldelningsbeslut offentliggjordes den 27 augusti 2025. Totalt inkom 16 anbud och av dessa tilldelades tre fondförvaltare fondavtal för erbjudande av fem fonder på premiepensionens fondtorg, varav två fonder är nya på plattformen.

5. Resultat av upphandlingen

För fullständiga och styrande bestämmelser i upphandlingen, se upphandlingsdokumentationen.

5.1. Upphandlingens omfattning

Den aktuella upphandlingen avser aktivt förvaltade UCITS-fonder. Den aktuella upphandlingen avser UCITS-fonder som placerar i svenska aktier med huvudsaklig inriktning mot stora och medelstora bolag. Aktiv risk relativt fondens jämförelseindex ska vara högst två procent.

I och med upphandlingen har kraven på fonderna höjts vad gäller hållbarhet, jämfört med kraven på det befintliga fondtorget. Ett exempel är kravet att fondförvaltaren i sin förvaltning använder en normbaserad screening för att identifiera eventuella överträdelser av internationella normer, exempelvis Global Compacts principer om ansvarsfullt företagande, och att fondförvaltaren ska identifiera hur väl de verksamheter fonden investerar i tar hänsyn till miljö- mässiga-, sociala- och bolagsstyrningsaspekter.

Enligt upphandlingsdokumentationen var avsikten att tilldela fem fondavtal i fondkategorin.

16 st

INKOMNA ANBUD

5.2. Inkomna anbud

Totalt inkom 16 anbud under anbudstiden.

	Fondförvaltare	Fond
1	Cicero Fonder AB	Aktiespararna Topp Sverige
2	Cicero Fonder AB	Aktiespararna Direktavkastning
3	Danske Invest Management A/S	Danske Invest SICAV Sverige Beta Class S
4	Evli Fund Management Company Ltd	Evli Sweden Equity Index Fund
5	Handelsbanken Fonder AB	Handelsbanken Sverige LM Index
6	Handelsbanken Fonder AB	Handelsbanken Sverige Index Criteria
7	Handelsbanken Fonder AB	Handelsbanken Sverige 100 Index Criteria
8	Lannebo Kapitalförvaltning AB	Öhman Marknad Sverige
9	Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	Länsförsäkringar Sverige Index
10	Nordea Funds Ltd	Nordea Sverige Passiv
11	SEB Funds AB	Sverige Indexfond
12	SEB Funds AB	Sverige Indexnära
13	Skandia Fonder AB	Skandia Sverige Exponering A
14	Storebrand Fonder AB	Storebrand Sverige
15	Storebrand Fonder AB	Storebrand Sverige Plus
16	Swedbank Robur Fonder AB	Swedbank Robur Access Sverige

För fullständig information, se de annonserade upphandlingsdokumenten.

5.3. Kravuppfyllnad

Fondtorgsnämndens kansli kontrollerade inkomna anbud avseende administrativa krav, uteslutningsgrunder och obligatoriska krav. Alla anbud uppfyllde kraven.

5.4. Utvärdering av anbud

I utvärderingen läggs stor vikt vid investeringsfilosofi, investeringsprocess, fondförvaltarens kontrollfunktioner samt det pris som erbjuds. Även fondens förvaltarorganisation och dess investeringsresultat vägs in i utvärderingen.

5.4.1. Intervjumöten

I upphandlingsinstruktionerna för den aktuella upphandlingen framgår att maximalt tio anbud kunde kallas till intervjumöte. Av 16 utvärderade anbud kallades det maximala antalet tio till intervjumöte. Dessa tio anbud kom från sex olika fondförvaltare.

Det övergripande syftet med upphandlingens intervjumöten är att verifiera de svar som fondförvaltaren lämnat i anbudet.

5.4.2. Revidering av pris

I den avslutande delen av utvärderingsfasen erbjuds intervjuade fondförvaltare möjligheten att sänka det pris som angivits i anbudet. Därefter sätts de slutgiltiga poäng som ligger till grund för Fondtorgsnämndens tilldelningsbeslut. Av de tio anbud som kallats till intervju valde tre att revidera priset nedåt.

5.5. Tilldelningsbeslut

Av totalt 16 inkomna anbud tilldelas tre fondförvaltare fondavtal med Fondtorgsnämnden avseende fem fonder. Dessa fondförvaltare och fonder är de som erhållit högst poäng i den sammanvägda utvärderingen av anbuden samt uppfyller de obligatoriska kraven i upphandlingen.

De fondförvaltare och fonder som får tilldelning är:

- **Cicero Fonder AB**
Cicero Aktiespararna Topp Sverige
- **Handelsbanken Fonder AB**
Handelsbanken Sverige 100 Index Criteria
- **Handelsbanken Fonder AB**
Handelsbanken Sverige Index Criteria
- **Handelsbanken Fonder AB**
Handelsbanken Sverige LM Index
- **Swedbank Robur Fonder AB**
Swedbank Robur Access Sverige

Resurser, fondförvaltare och kapitalförvaltning

avser kapitel fyra och fem i anbudsunderlaget.

Fond, filosofi och process avser kapitel sex och sju i anbudsunderlaget.

Administration och riskkontroll avser kapitel åtta till 10 i anbudsunderlaget.

Historisk avkastning

avser kapitel 11 i anbudsunderlaget.

Avgifter avser kapitel 12 i anbudsunderlaget.

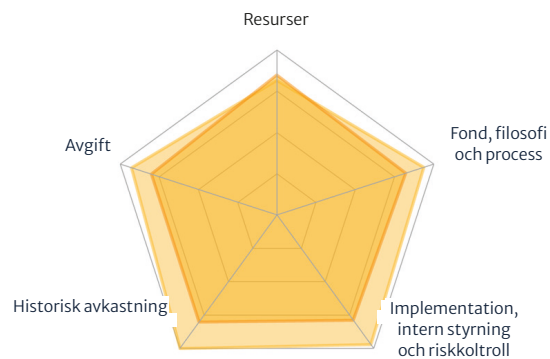
5.6. Utvärderingsresultat

Diagrammen nedan illustrerar de upphandlade fondernas utvärderingsresultat avseende tilldelningskriterierna i upphandlingen. Resultatet för varje fond som fått tilldelning visas i relation till det genomsnittliga resultatet för de 16 fonder och deras fondförvaltare där en utvärdering genomförts.

I utvärderingen betygssätts svaren i anbudsunderlaget på en skala 0-4. Observera att tilldelningskriterierna har olika vikt i utvärderingen men att detta inte beaktas i diagrammen.

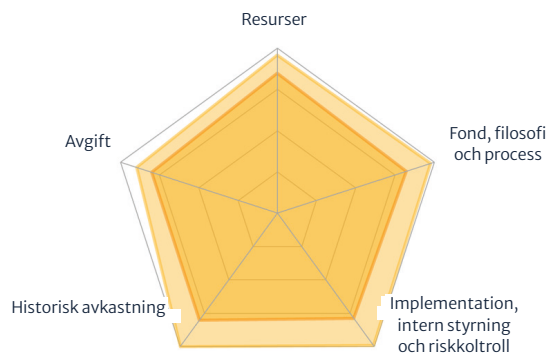
Cicero Fonder AB

- Aktiespararna Topp Sverige
- Medel utvärderade fonder

Handelsbanken Fonder AB

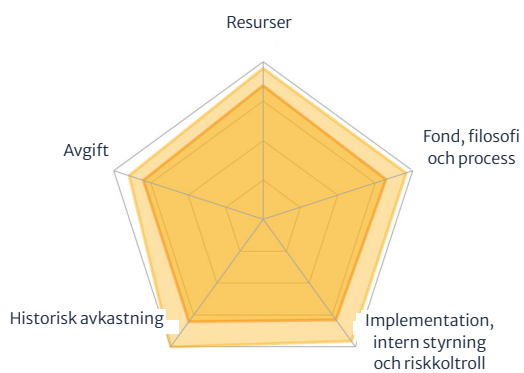
- Handelsbanken Sverige 100 Index Criteria
- Medel utvärderade fonder

5. Resultat av upphandlingen

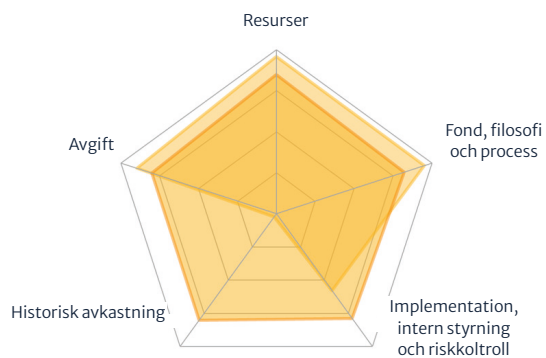
Handelsbanken Fonder AB

- Handelsbanken Sverige Index Criteria
- Medel utvärderade fonder

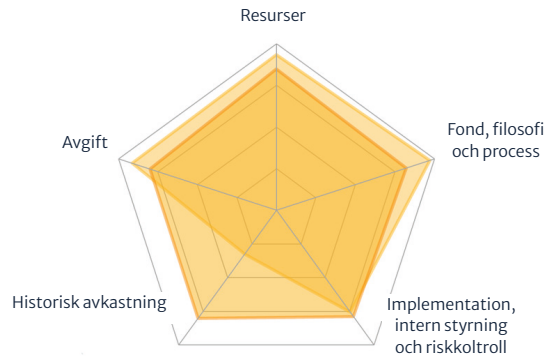
Handelsbanken Fonder AB

- Handelsbanken Sverige LM Index
- Medel utvärderade fonder

Swedbank Robur Fonder AB

- Swedbank Robur Access Sverige
- Medel utvärderade fonder

5.7. Fondfakta

5.7.1. Aktiespararna Topp Sverige

Fonden är en passivt förvaltd svensk aktiefond som har som mål att följa utvecklingen i SIX30SRI index.

SIX30SRI index består av de 30 värdemässigt mest omsatta aktierna på Nasdaq Stockholm och exkluderar bolag som inte uppfyller SIX hållbarhetskrav.

Hållbarhetskraven innebär att indexet väljer bort bolag som är involverade i verifierade kränkningar av internationella normer samt bolag med produktion eller distribution av kontroversiella vapen, fossila bränslen, krigsmateriel, tobak, alkohol, kommersiell spelverksamhet och pornografi.

Investeringsprocessen baseras på att jämförelseindexet efterbildas genom full fysik replikering, vilket innebär att fonden normalt placerar direkt i de 30 aktier som ingår i valt index.

Fondfakta	
Fondförvaltare	Cicero Fonder AB
Kapitalförvaltare	-
Upphandlad avgift (pris)	0,0389 %
Startår	1999
Ny på fondtorget	Nej
Jämförelseindex	SIX30 SRI Gross Index
SFDR	Artikel 8
ISIN	SE0000924649

5.7.2. Handelbanken Sverige 100 Index Criteria

Fonden är en passivt förvaltd svensk aktiefond som har som mål att följa utvecklingen i Solactive ISS ESG Sweden 100 Tradable index så nära som möjligt.

Solactive ISS ESG Sweden 100 Tradable index består av de 100 största och mest omsatta bolagen på Stockholmsbörsen och exkluderar de bolag som ej uppfyller indexets hållbarhetskrav.

Hållbarhetskraven innebär att indexet väljer bort bolag som är involverade i verifierade kränkningar av internationella normer samt bolag med produktion eller distribution av kontroversiella vapen, fossila bränslen, krigsmateriel, tobak, cannabis, alkohol, kommersiell spelverksamhet och pornografi.

Investeringsprocessen baseras på att jämförelseindexet efterbildas genom fysik replikering, vilket innebär att fonden placerar direkt i de aktier som ingår i valt index.

Fondfakta	
Fondförvaltare	Handelsbanken Fonder AB
Kapitalförvaltare	-
Upphandlad avgift (pris)	0,0398%
Startår	2011
Ny på fondtorget	Nej
Jämförelseindex	Solactive ISS ESG Screened Sweden 100 Tradable Index NTR
SFDR	Artikel 8
ISIN	SE0003788587

5.7.3. Handelsbanken Sverige Index Criteria

Fonden är en passivt förvalttad svensk aktiefond som har som mål att följa utvecklingen i SIX Sweden SRI Index GI så nära som möjligt.

SIX Sweden SRI GI Index består av 400 bolag som är inregistrerade på Stockholmsbörsen och exkluderar de bolag som ej uppfyller indexets hållbarhetskrav. Hållbarhetskraven i indexet innebär att bolag som är involverade i verifierade kränkningar av internationella normer väljs bort liksom bolag med produktion eller distribution av kontroversiella vapen, fossila bränslen, krigsmateriel, tobak, cannabis, alkohol, kommersiell spelverksamhet eller pornografi.

Investeringsprocessen baseras på att jämförelseindex efterbildas genom fysisk replikering, vilket innebär att fonden placerar direkt i de aktier som ingår i valt index.

Fondfakta	
Fondförvaltare	Handelsbanken Fonder AB
Kapitalförvaltare	-
Upphandlad avgift (pris)	0,0398%
Startår	2005
Ny på fondtorget	Ja
Jämförelseindex	SIX Sweden SRI Index GI
SFDR	Artikel 8
ISIN	SE0001466368

5.7.4. Handelsbanken Sverige LM Index

Fonden är en passivt förvaltd svensk aktiefond som har som mål att följa utvecklingen i Solactive ISS ESG Screened Select Sweden Index CNTR (Capped Net Total Return) så nära som möjligt.

Solactive ISS ESG Screened Select Sweden Index CNTR (Capped Net Total Return) består av de 100 största och mest omsatta bolagen på Stockholmsbörsen och exkluderar de bolag som ej uppfyller indexets hållbarhetskrav.

Hållbarhetskraven innebär att indexet väljer bort bolag som är involverade i verifierade kränkningar av internationella normer samt bolag med produktion eller distribution av kontroversiella vapen, fossila bränslen, tobak, cannabis, kommersiell spelverksamhet eller pornografi. Fonden får investera i bolag som är involverade i produktion av krigsmateriel och alkohol.

Investeringsprocessen baseras på att jämförelseindexet efterbildas genom fysisk replikering, vilket innebär att fonden placerar direkt i ett större urval av de aktier som ingår i indexet.

Fondfakta	
Fondförvaltare	Handelsbanken Fonder AB
Kapitalförvaltare	-
Upphandlad avgift (pris)	0,0398%
Startår	2024
Ny på fondtorget	Ja
Jämförelseindex	Solactive ISS ESG Screened Select Sweden Index CNTR
SFDR	Artikel 8
ISIN	SE0022421335

5.7.5. Swedbank Robur Access Sverige

Fonden är en passivt förvaltd svensk aktiefond som har som mål att följa utvecklingen i OMX Stockholm Benchmark Cap GI index så nära som möjligt.

OMX Stockholm Benchmark Cap GI består av cirka 105 av de största och mest omsatta bolagen på Stockholmsbörsen. Fonden exkluderar bolag i index baserat på CCCC's policy för ansvarsfulla investeringar.

CCCC's policy för ansvarsfulla investeringar innebär att fonden väljer bort bolag som är involverade i verifierade kränkningar av internationella normer samt bolag med produktion eller distribution av kontroversiella vapen, fossila bränslen, alkohol, vapen och krigsmateriel, tobak eller cannabis, kommersiell spelverksamhet eller pornografi.

Investeringsprocessen är baserad på att jämförelseindexet efterbildas genom fysisk replikering, vilket innebär att fonden placerar direkt i cirka 88–96 av de aktier som ingår i indexet.

Fondfakta	
Fondförvaltare	Swedbank Robur Fonder AB
Kapitalförvaltare	-
Upphandlad avgift (pris)	0,0390%
Startår	2015
Ny på fondtorget	Nej
Jämförelseindex	OMX Stockholm Benchmark Cap GI index
SFDR	Artikel 8
ISIN	SE0007074075

6. Förändring av kategorin

Kategorin passivt förvaltade svenska aktiefonder med inriktning mot investeringar i stora och medelstora bolag består efter upphandlingen av fem fonder, en minskning från tidigare elva. Av dessa fem fonder är två fonder nya inom premiepensionen. Övriga tre fonder finns sedan tidigare med i utbudet på fondtorget.

Detta kapitel syftar till att belysa skillnader mellan fonderna inom den befintliga kategorin och fonderna i den upphandlade kategorin. Observera att detta inte är en del i den utvärdering som skett inom ramen för upphandlingen.

6.1. Kvalitet, risk och avkastning

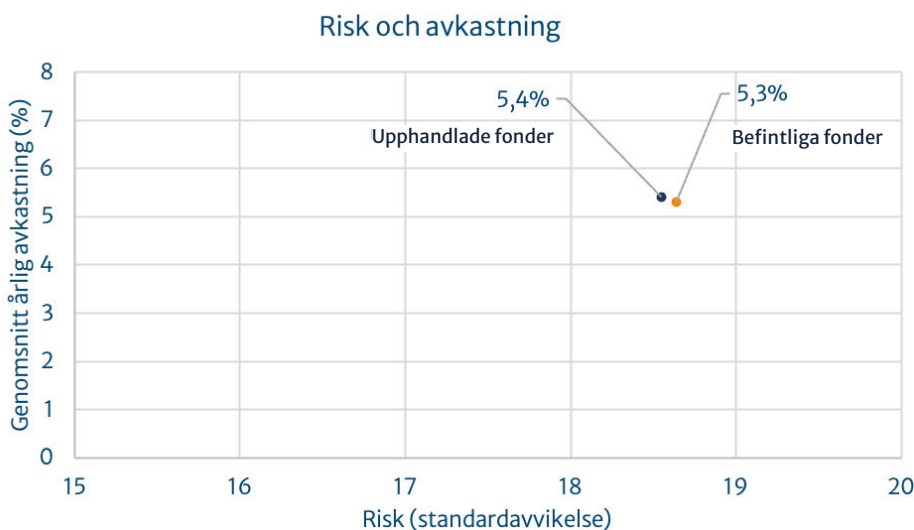
Samtliga fonder som tilldelas fondavtal uppfyller Fondtorgsnämndens krav på kvalitet. Detta innebär att fonderna bedöms ha god sannolikhet att över tid generera meravkastning till pensionsspararna.

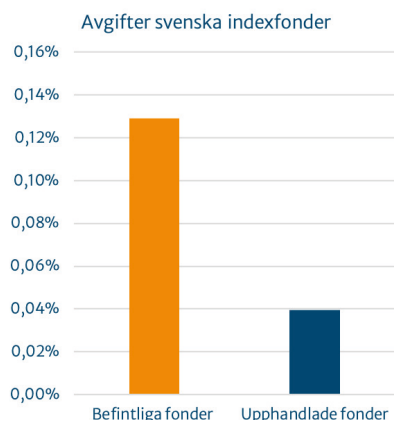
Kvalitet utvärderas endast på fonder som deltagit i en upphandling och inte på fonder i det befintliga anslutna utbudet. Det är därför inte möjligt att analysera hur kvaliteten har förändrats genom upphandlingen.

En jämförelse av historisk avkastning inom kategorin under de senaste tre åren, fram till den 30 juni 2024, visar att fonderna på det befintliga fondtorget haft en genomsnittlig årlig avkastning om 5,3 procent efter avgift. Under samma tidsperiod har de upphandlade fonderna haft en genomsnittlig årlig avkastning om 5,4 procent efter avgift. Upphandlingens kategoriindex SIX Portfolio Return Index Net Index mätt i svenska kronor har under samma tidsperiod haft en genomsnittlig årlig avkastning på 5,0 procent.

Att båda grupperna haft en avkastning som överstiger kategoriindex förklaras delvis av att det i båda grupperna finns fonder som följer index inriktade mot storbolag som under tidsperioden utvecklats bättre relativt upphandlingens kategoriindex SIX Portfolio Return Index.

Den upphandlade gruppen har under treårsperioden fram till den 30 juni 2024 haft en liknande risk, mätt som standardavvikelse, som fonderna i det befintliga utbudet. De upphandlade fonderna har således under denna period i snitt haft en något högre avkastning till samma risk jämfört med fonderna i det befintliga utbudet.

6.2. Avgifter

Den genomsnittliga avgiften i det befintliga utbudet var vid tiden för upphandlingens annonsering 0,129 procent. Den genomsnittliga avgiften i det upphandlade utbudet är 0,0394 procent vilket motsvarar en sänkning av avgiften med 70 procent. Det är dock värt att belysa att fondförvaltaren av den tidigare största fonden på fondtorget, med runt en tredjedel av det totala kapitalet och 0,0 procent i avgift, ej lämnade anbud för fonden i upphandlingen. Det innebär att sparare som haft den fonden kommer att erbjudas likvärdiga upphandlade fonder men med en något högre avgift.

6.3. Hållbarhet

För att uppfylla det lagstadgade kravet om att upphandla hållbara fonder har Fondtorgsnämnden beslutat om obligatoriska krav avseende hållbarhet på både fondförvaltare och fonder. De fonder som har upphandlats uppfyller samtliga obligatoriska krav avseende hållbarhet. Det innebär att miniminivån avseende hållbarhet i fondutbudet inom kategorin har höjts jämfört med läget före upphandlingen.

Innebörden av det är bland annat att samtliga upphandlade fonder har processer som, integrerade med fondens investeringsprocess och process för aktivt ägande, för att identifiera om verksamheter som fonden investerar i bryter mot Global Compact, FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter (UNPG) eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag samt har riktlinjer för hur fondförvaltaren i så fall ska agera i egenskap av investerare utifrån denna information.

Hållbarhetskraven i upphandlingen har också säkerställt att analys av hållbarhetsrisker och möjligheter är väl integrerade i samtliga fonders investeringsprocesser och processer för aktivt ägande och röstning.

6.4. Valfrihet

Valfrihet har inte varit en del av utvärderingen i upphandlingen men Fondtorgsnämnden har ett övergripande krav att ta hänsyn till valfrihet i sitt beslutsfattande. Fondutbudet ska erbjuda valfrihet för spararna exempelvis avseende fonder med olika placeringsinriktning och risknivå. Detta uppnås främst genom att upphandla olika fondkategorier snarare än att upphandla olika fonder inom en och samma kategori.

Antalet fonder i den upphandlade kategorin är nu fem jämfört med tidigare elva fonder. Minskningen av antalet fonder förutsätts inte påverka valfriheten nämnvärt, bland annat eftersom många av fonderna inom kategorin innan upphandlingen hade en likartad placeringsinriktning.

De fem upphandlade fonderna skiljer sig från varandra eftersom samtliga fonder följer olika jämförelseindex. Det finns bland de upphandlade fonderna såväl alternativ som följer ett smalt storbolagsindex som bredare index som följer hela Stockholmsbörsen. Det finns även fondalternativ som inkluderar investeringar i branscher såsom vapen och alkohol samt fonder som exkluderar dessa branscher.

Tre av de fem upphandlade fonderna har samma fondförvaltare vilket är en konsekvens av den neutrala upphandlingsprocess som Fondtorgsnämnden tillämpar. Fondtorgsnämnden ser inte att detta påverkar valfriheten negativt då fondtorget ska erbjuda spararna alternativ med olika placeringsinriktning och risknivå snarare än olika varumärken.

Före upphandlingen var cirka 91 procent av kapitalet inom kategorin placerat i de fem största fonderna. Spararna har alltså endast i viss omfattning nyttjat det fulla utbudet.

Fondtorgsnämnden bedömer att det även efter upphandlingen finns en tillräcklig valfrihet för att tillgodose spararnas efterfrågan.

7. Fondtorgsnämndens slutsatser

Fonderna som upphandlas ska enligt lag vara lämpliga, kontrollerbara, hållbara, kostnadseffektiva och av hög kvalitet. Dessutom ska utbudet på fondtorget innebära valfrihet för pensionsspararna. Fondtorgsnämnden kan konstatera att det inkommit tillräckligt många anbud av hög kvalitet i upphandlingen för att möjliggöra ett slutresultat som lever upp till lagkraven.

Fondtorgsnämnden har valt att upphandla den befintliga kategorin ”Sverige” på fondtorget i två separata upphandlingar: En för aktivt förvaltade fonder och en för passivt förvaltade fonder. Detta garanterar att båda förvaltningsstrategierna kommer att finnas representerade på fondtorget vilket är positivt ur ett valfrihetsperspektiv.

Upphandlingen innebär att åtta av de totalt elva fonderna i kategorin avvecklas. Två nya fonder kommer i och med upphandlingen in på fondtorget vilket innebär att det totalt kommer att finnas fem passivt förvaltade svenska aktiefonder på fondtorget.

De fem upphandlade fonderna skiljer sig från varandra eftersom samtliga fonder följer olika jämförelseindex. Bland de upphandlade fonderna finns så väl alternativ som följer ett smalt storbolagsindex som fonder som följer ett bredare index som hela Stockholmsbörsen. Det finns även fondalternativ som inkluderar investeringar i branscher såsom vapen och alkohol samt fonder som exkluderar dessa branscher.

Upphandlingen medför även, allt annat lika, att möjligheten att på ett kvalitativt sätt granska fonderna har ökat. De upphandlade fonderna uppfyller även de högre kraven i upphandlingen som syftar till att öka kontrollerbarheten såsom till exempel att investeringar i andra fonder inte är tillåtna.

Den genomsnittliga årliga avgiften inom kategorin minskar från 0,129 procent till 0,0395 procent efter upphandlingen. Det innebär att den genomsnittliga avgiften inom kategorin minskar med cirka 70 procent.

Det är dock värt att belysa att fondförvaltaren till den största passivt förvaltade svenska aktiefonden på fondtorget, med runt en tredjedel av det totala kapitalet och 0,0 procent i avgift, ej lämnade anbud för fonden i upphandlingen. Detta innebär att sparare som haft den fonden kommer att erbjudas likvärdiga upphandlade fonder men med en något högre avgift.

De generellt låga avgifterna kombinerat med att de upphandlade fonderna håller hög kvalitet gör att Fondtorgsnämnden anser att det finns goda förutsättningar för att de upphandlade fonderna över tid ska generera en god avkastning till spararna.

Minimivån avseende hållbarhet har höjts inom kategorin genom upphandlingens obligatoriska krav på både fondförvaltare och eventuell kapitalförvaltare. Hållbarhetskraven i upphandlingen har säkerställt att analys av hållbarhetsrisker och möjligheter är väl integrerade i samtliga fonders investeringsprocesser och processer

7. Fondtorgsnämndens slutsatser

för aktivt ägande och röstning. Samtliga fonder inom kategorin rapporterar i enlighet med SFDR artikel 8.

Avslutningsvis vill Fondtorgsnämnden tacka alla anbudsgivare för deltagande i upphandlingen.

